

V lietadle sedím pri okne. Keď zelené pahorky rakúske vystrieda more a o nejakú tú hodinku španielska zem, presviedčam sa, že Andalúzia vyzerá naozaj vyprahnuto. Okolo pol šiestej vystupujeme v Seville, horúčava sa odráža od asfaltu aj žltej letiskovej budovy. Kontrola epidemiologickej bezúhonnosti a cesta autobusom prebehnú nečakane rýchlo, preto sa si s hodinovým predstihom ocitáme na mieste ubytovania, v tichej štvrti s detským ihriskom a zatvorenými kaviarňami. Zavreté je tu všetko, mladá španielska rodinka na otázku, kde by sme sa mohli občerstviť, ukáže kamsi doprava, do parku na konci dlhej, ľudoprázdnej ulice.

...

S využitím Google Maps a telefonických pokynov kontaktnej osoby Inmy nájdeme miesto konania kurzu v štvrti, kde s klesajúcimi cenami v pohostinstvách – dve kávy a žltková *palmita* za 3,90 – nepriamo úmerne silnie zápach smetiakov. Cez sivé, kovové dvere medzi vietnamskou večierkou a obchodom s ezoterickými potrebami vchádzame do miestnosti štyri krát štyri metre, kde už sedia zvyšné dve účastníčky kurzu, Malťanky Amanda a Elizabeth, a privíta nás lektorka Cristina. Na to, že je pondelok, vyzerá Cristina pomerne unavená, má zastretý pohľad, robí časté odmlky, ustavične si prehrabuje vlasy a celkovo pôsobí dojmom, že by radšej sedela vedľa u ezoterikov pri šálke rooibosu. Aj pohybové cvičenia, ktorými sa nás na úvod pokúsi naštartovať, sú dosť mľandavé, čo ešte komplikuje skutočnosť, že si pri nich musíme vystačiť s priestorom pred tabuľou, kde je menej miesta než v nákladnom výťahu. Keď docvičíme, prichádza na rad PowerPoint. Do šumu ventilátora v obstarožnom laptope s nelegálnym, poľským ba dokonca sedmičkovým Windowsom nám Cristina predčítava vety z asi stoslajdovej prezentácie, prípadne, keď sa jej hraničná angličtina začne zlievať s rodnou španielčinou, dáva ich predčítavať nám. Ako zlatý kliniec programu si pozrieme krátke video o inkluzívnosti s názvom „Four Little Corners of Nothing“. Pondelkové sedenie navrhne lektorka ukončiť tridsať minút pred plánovaným záverom, neprotestuje nikto.

...

Sevilla je prekvapivo európske mesto, aspoň tak by som to napísal do brožúrok. Afrika sem preniká minimálne, skromnú zeleň v uliciach síce tvoria palmy a pomarančovníky a na záchodoch sa píše, že nemáme hádzať papier do misy, čo, akože, *whatever*, ale inak sa tu jazdí na požičiavacích kolobežkách, Starbucksy striedajú McDonaldy a korále predáva turistom približne toľko podnikavých černochovo ako v Bratislave. Násobne viac je tu kočov s konskými záprahmi – mám pocit, že ešte viac než vo Viedni –, na ktorých objemní vozataji drkocú s objemnými rodinkami po pamiatkarskom okruhu značenom poškríabanou dlažbou. K značeniu tu celkovo pristupujú s južanskou uvoľnenosťou, na niektorých tabuliach sa vyká, na iných tyká, v jednotnom aj v množnom čísle, a keď sa budete dosť dlho potulovať v centre, skôr či neskôr vás osloví nejaký turista s prosbou o radu, lebo síce vyzeráte rovnako zmätene, ale nevyzeráte ako Španiel, čo, ak sa človek chce niečo dozvedieť, je nespochybniteľné plus.

...

Školenie pokračuje v nastavenom rytme. Maltské kolegyně vlastne nie sú učiteľky, ale LSE, teda pedagogické asistentky, akou sa človek môže na Malte stať po absolvovaní 10-týždňového kurzu, čiže ich na základnej škole, kde pôsobia, vydržiavajú na necelých päťsto žiakov osemdesiat, viac než učiteľov. Ale zase majú v škole iba jeden strom, čo je u nás, myslím, presne naopak. Priniesli nám každému magnetku – z ktorej odpadol magnet, ledva som ju doma vytiahol z obalu – a koláčiky, ktoré síce chutia trochu podozrivo, ale dnes nám zase akosi nevyšiel čas na obed, tak zožeriem všetky. S Cristinou opäť robíme pohybové cvičenia, tentoraz relaxačné, za štyri dni som nebol vo väčšom

strese. Amanda s Elizabeth sa smejú, lebo sa im to zdá lepšie než čítať PowerPoint a staršia z Malťaniek je navyše *very tactile*. Nejde internet, tak si pozrieme krátke video „Four Little Corners of Nothing“, tentoraz v divadelnej verzii, a skončíme o pol hodiny skôr než včera. Štvrtkové dopoludňajšie stretnutie si dohodneme radšej až na jedenástu a rovno do parku.

...

Alcázar, keď sme sa doň napokon dostali – a priviedli k správne mu vchodu aj dve stratené holandské dôchodkyne –, je, v závislosti od uhla pohľadu, buď unikátna historická pamiatka ponúkajúca v zhustenej forme prierez dejinami pyrenejského polostrova, alebo zle udržiavaný galimatias umeleckých vplyvov a štýlov, ktorý slúži ako ďalšia ukážka, že je síce fajn, koľko pekných budov a sôch boli všetci tí Španieli, Taliani či Gréci za stáročia schopní urobiť, ale v momente dokončenia by som každú z nich dal spravovať niekomu o máličko zodpovednejšiemu. Vzhľadom na to, že veľká časť prehliadky sa nachádza v záhradách a palmy chránia pred andalúzskym výpekcom iba symbolicky, pôvodný zámer dôjsť až na koniec trasy opúšťame kdesi pri stanovišti číslo osemnásť a ideme sa schladiť do La Catedral, sevillského monumentu *número dos*.

Katedrálu postavili z toho istého pieskovca ako kráľovský palác, čo jej v mojich očiach uberá na majestátnosti, hoci sa pýši titulom piateho najväčšieho chrámu na svete a spočíva v nej samotný Cristóbal Colón, zapálený kresťan a kolonizátor už podľa mena. V znamení budúceho Kolumbovho dobyvateľského odkazu a verná tradícii prepisovania histórie ju dala cirkev postaviť na mieste niekdajšej mešity, aj s vežou, ktorá nahradila minaret. Do zvonice sa vychádza nie po schodoch, ale po naklonených rampách, a výrazne to uľahčuje námahu. Ako katedrála neuchvátila prezdobeným a hypertrofovaným vnútrom, neohromí ani výhľad zo zvonice: na všetky štyri strany sa do diaľky prestierajú oslivo biele strechy a fasády troj-, štvorpodlažných domov; spečenú panorámu hrboľatého bieleho nugátu narúša len veža Expa '92, predmet vášnivej verejnej debaty predchádzajúcej stavbe, a Calatravov most, ktoré mali byť pôvodne dva, ale, *Santiago siendo quién es*, aj tento jeden sa dnes zdá priveľa. Voľným okom nenájdem ani jeden zo sevillských futbalových štadiónov, a to je ten najväčší rovno v centre.

...

Gibraltar nesklamal, bol príšerný. Mohlo ma varovať, že sme tam prišli cez dve údolia, Valdesperanza a Valdínfierno, v tomto poradí. Ani atmosféra v mikrobuse nebola úplne výletová, sotva sme sa vypratali zo Sevilly, všetci pospali. Len ja som nespál, potichu som neočkovanej Chorvátky za chrptom raňajkoval plátkový syr so zemiľou a trúsil na povysávané koberčeky, nech si šofér nemyslí. Partia sa roztrhala, hneď keď sme vystúpili na stanici. Lanovkou sme sa vyviezli na skalú, poobkračovali opice a šli zas dole, do mesta. Ulice sa síce chcú podobať na ostrovné, ale tým chcením sa to končí. Gibraltar pôsobí kašírovane, lacno a podlízavo. Španielski organizátori nás lákali na nakupovanie v bezcolnej zóne, čiže bol práve v deň nášho pobytu *bank holiday*, a odhovárali od kúpania, lebo tam niet kde a búr, studené more, čiže prvé, čo sme ešte z busu videli, bola pláž obsypaná ľuďmi. Duniaca hudba párty podnikov nás po chvíli bezcieľneho túlania vyhnala kamsi na perifériu, odkiaľ sme museli ísť späť po vlastných, keďže nám ušiel autobus a ďalším by sme už nestihli prísť načas. Chvalabohu sa dá z centra Gibraltaru dostať do Španielska asi za dvadsaťpäť minút rezkej chôdze. Spiatočná cesta mikrobusedom trvá kratšie, ideme bez prestávky, čo je dobre, lebo som si vypil všetku vodu a zase všetci spia. Spoločný rozlúčkový večer asi nebude.